

ĐỀ KIỂM TRA
HỌC SINH GIỎI VÒNG 2 LỚP 9
Quận 6 (2014-2015)

(NGÀY THI: 26/12/2014)

Bài 1: (3 điểm) Cho a, b, c là ba số thực khác 0 và $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 0$

Chứng minh: $\frac{bc}{a^2} + \frac{ca}{b^2} + \frac{ab}{c^2} = 3$

Bài 2: (4 điểm) Giải các phương trình sau:

a) $(x+4)(x+6)(x-2)(x-12) = 25x^2$

b) $\frac{x^2}{\sqrt{3x-2}} - \sqrt{3x-2} = 1-x$

Bài 3: (3 điểm) Giải hệ phương trình:

$$\begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x-y) \\ x^2 + xy + y^2 = 7(x-y)^2 \end{cases}$$

Bài 4: (3 điểm) Cho $x > 0, y > 0$ và $x^2 + y^2 = 1$

Chứng minh : $S = (1+x)\left(1+\frac{1}{y}\right) + (1+y)\left(1+\frac{1}{x}\right) \geq 3\sqrt{2} + 4$

Bài 5: (3 điểm) Cho a, b là hai số nguyên.

Chứng minh rằng nếu $5(a+b)^2 + ab$ chia hết cho 441 thì ab cũng chia hết cho 441.

Bài 6: (4 điểm) Gọi AD là đường phân giác trong góc A của $\triangle ABC$ (D thuộc đoạn BC). Trên đoạn AD lấy hai điểm M, N sao cho $ABN = CBM$. BM cắt đường tròn ngoại tiếp $\triangle ACM$ tại điểm thứ hai E và CN cắt đường tròn ngoại tiếp $\triangle ABN$ tại điểm thứ hai F.

a) Chứng minh: BCEF là tứ giác nội tiếp.

b) Chứng minh ba điểm: A, E, F thẳng hàng.

c) Chứng minh rằng: $\angle BCF = \angle ACM$. Từ đó suy ra $\angle ACN = \angle BCM$

 ★ HẾT ★ 

ĐỀ KIỂM TRA
HỌC SINH GIỎI VÒNG 2 LỚP 9
Quận 6 (2014-2015)

(NGÀY THI: 26/12/2014)

Bài 1: (3 điểm) Cho a, b, c là ba số thực khác 0 và $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 0$

Chứng minh: $\frac{bc}{a^2} + \frac{ca}{b^2} + \frac{ab}{c^2} = 3$

Ta có: $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 0 \Leftrightarrow \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b}\right)^3 = \left(-\frac{1}{c}\right)^3 \Leftrightarrow \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + 3\left(\frac{1}{ab}\right)\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b}\right) = -\frac{1}{c^3}$
 $\Rightarrow \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + 3\left(\frac{1}{ab}\right)\left(-\frac{1}{c}\right) = -\frac{1}{c^3} \Leftrightarrow \frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3} = \frac{3}{abc} \Leftrightarrow \frac{abc}{a^3} + \frac{abc}{b^3} + \frac{abc}{c^3} = 3 \Leftrightarrow \frac{bc}{a^2} + \frac{ca}{b^2} + \frac{ab}{c^2} = 3$

Bài 2: (4 điểm) Giải các phương trình sau:

a) $(x+4)(x+6)(x-2)(x-12) = 25x^2$

$$(x+4)(x+6)(x-2)(x-12) = 25x^2$$

$$\Leftrightarrow (x^2 + 10x + 24)(x^2 - 14x + 24) = 25x^2$$

Đặt $t = x^2 - 2x + 24$. Khi đó., phương trình trở thành:

$$(t+12x)(t-12x) = 25x^2 \Leftrightarrow t^2 - 144x^2 = 25x^2 \Leftrightarrow t^2 - 169x^2 = 0 \Leftrightarrow (t-13x)(t+13x) = 0$$

TH 1: $t - 13x = 0 \Rightarrow x^2 - 2x + 24 - 13x = 0 \Leftrightarrow x^2 - 15x + 24 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{15 + \sqrt{129}}{2}$ hay $x = \frac{15 - \sqrt{129}}{2}$

TH 2: $t + 13x = 0 \Rightarrow x^2 - 2x + 24 + 13x = 0 \Leftrightarrow x^2 + 11x + 24 = 0 \Leftrightarrow x = -3$ hay $x = -8$

Vậy $S = \left\{ \frac{15 + \sqrt{129}}{2}; \frac{15 - \sqrt{129}}{2}; -3; -8 \right\}$

b) $\frac{x^2}{\sqrt{3x-2}} - \sqrt{3x-2} = 1-x$

Điều kiện: $x > \frac{2}{3}$

$$\text{pt} \Leftrightarrow \frac{x^2 - (3x-2)}{\sqrt{3x-2}} = 1-x \Leftrightarrow (x-1)(x-2) = -(x-1)\sqrt{3x-2} \Leftrightarrow (x-1)(x-2 + \sqrt{3x-2}) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \\ x-2 + \sqrt{3x-2} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \\ \sqrt{3x-2} = 2-x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \\ 2-x \geq 0 \\ 3x-2 = (2-x)^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \\ x \leq 2 \\ x^2 - 7x + 6 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ x \leq 2 \\ x=1 \\ x=6 \end{cases} \Leftrightarrow x=1$$

Vậy $S = \{1\}$

Bài 3: (3 điểm) Giải hệ phương trình:

$$\begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \\ x^2 + xy + y^2 = 7(x - y)^2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \\ x^2 + xy + y^2 = 7(x - y)^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \\ x^2 + xy + y^2 = 7(x^2 - 2xy + y^2) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \\ 2x^2 - 5xy + 2y^2 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \\ (x - 2y)(2x - y) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \\ \begin{cases} x = 2y \\ y = 2x \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} x = 2y \\ x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \end{cases} \text{ (I)} \\ \begin{cases} y = 2x \\ x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \end{cases} \text{ (II)} \end{cases}$$

Giải hệ (I), $\begin{cases} x = 2y \\ x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2y \\ (2y)^2 - (2y)y + y^2 = 3[(2y) - y] \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2y \\ 4y^2 - 2y^2 + y^2 = 3y \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 2y \\ 3y^2 = 3y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2y \\ y(y - 1) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2y \\ \begin{cases} y = 0 \\ y = 1 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases} \\ \begin{cases} x = 2 \\ y = 1 \end{cases} \end{cases}$$

Giải hệ (II), $\begin{cases} y = 2x \\ x^2 - xy + y^2 = 3(x - y) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 2x \\ x^2 - x(2x) + (2x)^2 = 3(x - 2x) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 2x \\ x^2 - 2x^2 + 4x^2 = -3x \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} y = 2x \\ 3x^2 = -3x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 2x \\ x(x + 1) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 2x \\ \begin{cases} x = 0 \\ x = -1 \end{cases} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases} \\ \begin{cases} x = -1 \\ y = -2 \end{cases} \end{cases}$$

Vậy nghiệm của hệ phương trình là $\begin{cases} x = 0 \\ y = 0 \end{cases}; \begin{cases} x = 2 \\ y = 1 \end{cases}; \begin{cases} x = -1 \\ y = -2 \end{cases}$

Bài 4: (3 điểm) Cho $x > 0, y > 0$ và $x^2 + y^2 = 1$

Chứng minh : $S = (1+x)\left(1+\frac{1}{y}\right) + (1+y)\left(1+\frac{1}{x}\right) \geq 3\sqrt{2} + 4$

Ta có :

$$S = (1+x)\left(1+\frac{1}{y}\right) + (1+y)\left(1+\frac{1}{x}\right) = 1 + \frac{1}{y} + x + \frac{x}{y} + 1 + \frac{1}{x} + y + \frac{y}{x} = 2 + \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) + \left(x + \frac{1}{x}\right) + \left(y + \frac{1}{y}\right)$$

Áp dụng bất đẳng thức Cô-si, cho 2 số dương, ta có: $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq \frac{2}{\sqrt{xy}}$

Ta có: $x^2 + y^2 \geq 2xy \Leftrightarrow 1 \geq 2xy \Leftrightarrow \frac{1}{xy} \geq 2 \Leftrightarrow \frac{2}{\sqrt{xy}} \geq 2\sqrt{2}$

Do đó: $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq 2\sqrt{2}$

Đến đây, ta dùng điểm rơi Cô-si, như sau:

Do vai trò của x, y là như nhau nên ta dự đoán dấu “=” xảy ra khi $x = y$

mà $x^2 + y^2 = 1$ nên $x = y = \frac{1}{\sqrt{2}}$

Từ đó, ta có:
$$\begin{cases} x = \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{x} = \sqrt{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{1}{\sqrt{2}} \\ k \cdot \frac{1}{x} = k\sqrt{2} \end{cases}; \text{cho } k\sqrt{2} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

Trình bày tiếp:

$$\begin{aligned} S &= 2 + \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) + \left(x + \frac{1}{2x}\right) + \left(y + \frac{1}{2y}\right) + \frac{1}{2}\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y}\right) \\ &\geq 2 + 2\sqrt{\frac{x}{y} \cdot \frac{y}{x}} + 2\sqrt{x \cdot \frac{1}{2x}} + 2\sqrt{y \cdot \frac{1}{2y}} + \frac{1}{2} \cdot 2\sqrt{2} \\ &= 2 + 2 + 2 \cdot \sqrt{\frac{1}{2}} + 2 \cdot \sqrt{\frac{1}{2}} + \sqrt{2} = 4 + 3\sqrt{2} \end{aligned}$$

Vậy $S = (1+x)\left(1+\frac{1}{y}\right) + (1+y)\left(1+\frac{1}{x}\right) \geq 3\sqrt{2} + 4$

Bài 5: (3 điểm) Cho a, b là hai số nguyên.

Chứng minh rằng nếu $5(a+b)^2 + ab$ chia hết cho 441 thì ab cũng chia hết cho 441.

$441 = 3^2 \cdot 7^2$; 3 và 7 là các số nguyên tố

$$5(a+b)^2 + ab = 5(a-b)^2 + 21ab:441 \Rightarrow 5(a-b)^2 + 21ab:3$$

$$\Rightarrow 5(a-b)^2:3 \text{ (vì } 21ab:3) \Rightarrow (a-b)^2:3 \Rightarrow a-b:3$$

$$\Rightarrow 5(a-b)^2:9 \text{ mà } 5(a-b)^2 + 21ab:9 \text{ nên } 21ab:9 \Rightarrow ab:3$$

Ta có: $a-b:3$ và $ab:3 \Rightarrow a:3$ và $b:3 \Rightarrow ab:9$

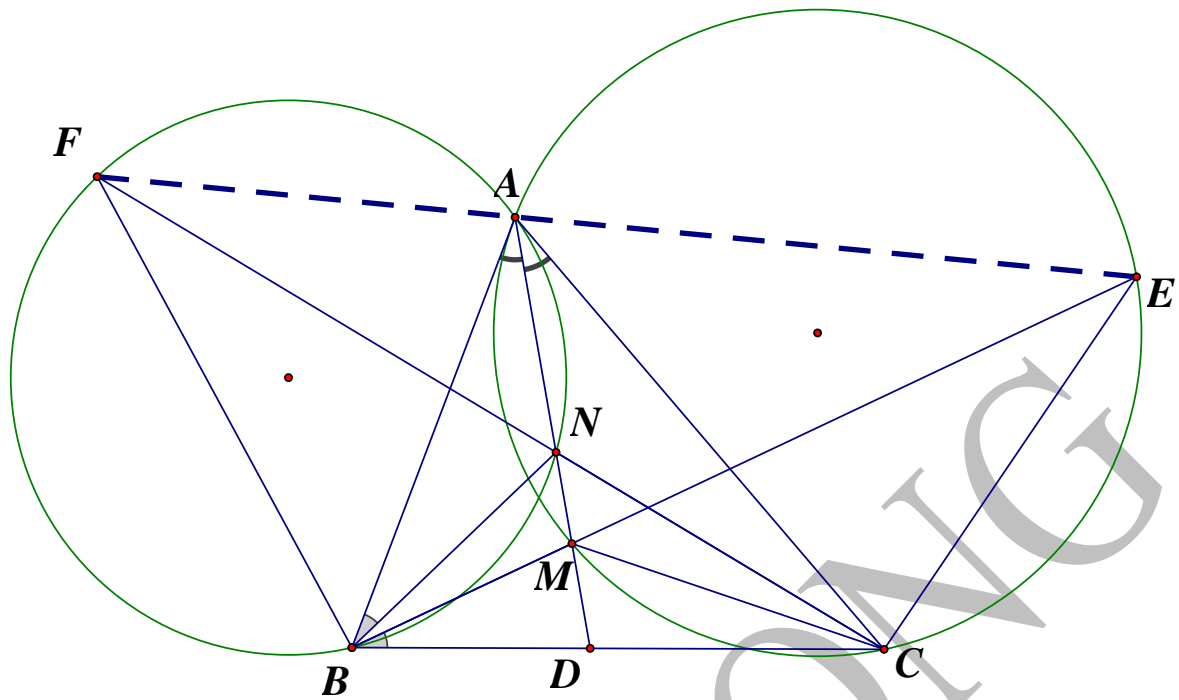
$$\text{Mặt khác, ta còn có } 5(a+b)^2 + ab:7 \Rightarrow 5(a-b)^2 + 21ab:7 \Rightarrow (a-b)^2:7 \text{ (vì } 21ab:7)$$

$$\Rightarrow 5(a-b)^2:49. \text{ Mà } 5(a-b)^2 + 21ab:49 \text{ nên } 21ab:49 \Rightarrow ab:7$$

Ta có: $a-b:7$ và $ab:7 \Rightarrow a:7$ và $b:7 \Rightarrow ab:49$

Ta có: $ab:9, ab:49, \text{ƯCLN}(9,49) = 441$. Do đó ab chia hết cho 441.

Bài 6: (4 điểm) Gọi AD là đường phân giác trong góc A của $\triangle ABC$ (D thuộc đoạn BC). Trên đoạn AD lấy hai điểm M, N sao cho $ABN = CBM$. BM cắt đường tròn ngoại tiếp $\triangle ACM$ tại điểm thứ hai E và CN cắt đường tròn ngoại tiếp $\triangle ABN$ tại điểm thứ hai F .



a) Chứng minh: BCEF là tứ giác nội tiếp.

Ta có:
$$\begin{cases} \text{BFC} = \text{BAD} \left(2 \text{ góc nội tiếp cùng chắn BN của } (ABN) \right) \\ \text{BEC} = \text{CAD} \left(2 \text{ góc nội tiếp cùng chắn CN của } (ABN) \right) \\ \text{BAD} = \text{CAD} \left(\text{AD là đường phân giác của } \triangle ABC \right) \end{cases}$$

$\Rightarrow \text{BFC} = \text{BEC} \Rightarrow$ tứ giác BCEF nội tiếp (tứ giác có 2 đỉnh liên tiếp cùng nhìn một cạnh dưới 2 góc bằng nhau)

b) Chứng minh ba điểm: A, E, F thẳng hàng.

Ta có:
$$\begin{cases} \text{CFE} = \text{CBE} \left(2 \text{ góc nội tiếp cùng chắn CE của } (BCEF) \right) \\ \text{ABN} = \text{CBE} \left(\text{vì } \text{ABN} = \text{CBM} \right) \end{cases}$$

$\Rightarrow \text{CFE} = \text{ABN}$ mà $\text{ABN} = \text{CFA}$ (2 góc nội tiếp cùng chắn AN của (ABN))

nên $\text{CFE} = \text{CFA} \Rightarrow$ tia FE \equiv tia FA \Rightarrow A, E, F thẳng hàng.

c) Chứng minh rằng: BCF = ACM. Từ đó suy ra ACN = BCM

Ta có:
$$\begin{cases} \text{BCF} = \text{BEF} \left(2 \text{ góc nội tiếp cùng chắn BF của } (BCEF) \right) \\ \text{ACM} = \text{BEF} \left(2 \text{ góc nội tiếp cùng chắn AM của } (ACM) \right) \end{cases}$$

$\Rightarrow \text{BCF} = \text{ACM} \Rightarrow \text{BCM} + \text{MCN} = \text{ACN} + \text{MCN} \Rightarrow \text{BCM} = \text{ACN}$

